

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 37:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren [om EU's fremtid].

Af Charlotte Antonsen (V), Henrik Dam Kristensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Lars Barfoed (KF), Villy Søvndal (SF), Elisabeth Arnold (RV), Søren Søndergaard (EL) og Jann Sjursen (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 24/1 2003).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (*Ophold*). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 114: Forslag til lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU). (Udvidet adgang til forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning).

Af Frank Jensen (S) m.fl.

(Fremsat 6/12 2002).

Lovforslaget sattes til behandling

Forhandling

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Med lovforslag nr. L 114 har Socialdemokraterne fremsat et forslag om lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte, SVU. Lovforslaget indebærer tre ændringer af reglerne om SVU, to ændringer af selve loven og én ændring af de administrative forskrifter.

For det første foreslås en udvidelse af adgangen til SVU for 20-24-årige, således at de også vil kunne få SVU til ordblindeundervisning efter lov om specialundervisning for voksne.

Hertil skal jeg bemærke, at et hovedmål for voksenuddannelsesreformen fra 2001, som forberedende voksenundervisning, FVU, og SVU er en del af, var at målrette den offentlige indsats mod kortuddannede voksne.

Udgangspunktet for definitionen af voksne var, som det også er kendt fra mange andre områder, en generel aldersgrænse på 25 år. Grund-

tanke var, at vilkårene for deltagelse i uddannelse for unge indtil 25 år som udgangspunkt må følge vilkårene i det ordinære uddannelsessystem.

Unge mellem 20 og 24 år blev imidlertid omfattet af loven, dog alene til FVU, som der er mulighed for at tilrettelægge for ordblinde deltagere og alene i op til 18 uger inden for en øvre grænse på 30 uger. Baggrunden var et konkret ønske om parallelitet til lov om godtgørelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse, for så vidt angår adgangen til kurser med parallelt indhold.

For det andet foreslås, at målgruppen for SVU til FVU og ordblindeundervisning udvides, således at også personer med en erhvervsrettet længerevarende uddannelse, dvs. faglærte, får adgang til støtte. Personer med korterevarende erhvervsrettede uddannelser kan allerede få SVU.

Som sagt var det i finanslovaftalen for 2000 om en voksenuddannelsesreform mellem den daværende regering, CD og SF og med tilslutning fra Enhedslisten målet, at indsatsen i højere grad blev målrettet mod de helt kortuddannede voksne.

I definitionen af kortuddannede blev personer med en kompetencegivende ungdomsuddannelse, herunder personer med en erhvervsuddannelse, ikke omfattet. Det mente den daværende regering dengang var personer uden en ungdomsuddannelse, dvs. de ufaglærte. Det er jeg principielt set helt enig i, og det mener jeg også at forslagsstillernes tal viser, i og med at frekvensen af dårlige læsere er mere end tre gange så høj for ufaglærte som for faglærte. Personer, der én gang har taget en kompetencegivende ungdomsuddannelse, må som udgangspunkt følge de grundlæggende almene uddannelser i fritiden eller aftale løn under uddannelse med arbejdsgiverne.

For det tredje foreslås der en administrativ ændring, således at den ugentlige nedsættelse af arbejdstiden, for at der kan ydes SVU til deltidsuddannelse, mindst skal være på 3 timer i stedet for de nuværende 6 timer.

Hertil skal jeg nævne, at den nedre grænse for det ugentlige antal undervisningstimer på 6 timer naturligvis er fastsat arbitrært, men alligevel med en god begrundelse. Baggrunden var en overbevisning, som jeg deler, om, at den enkelte voksne selv må tage ansvar for meget kortvarige undervisningstilbud, og at disse må kunne klares i fritiden.

Kl. 17.20

Samlet indebærer forslaget ifølge forslagsstillerne ikke en nødvendig ændring af finansloven, da kun ca. halvdelen af SVU-bevillingen er brugt i 2001 og 2002. Hertil skal bemærkes, at SVU-ordningen blev etableret pr. januar 2001 og dermed må betragtes som værende i en indkørfase i både 2001 og 2002.

Undervisningsministeriets beregninger viser, at de samlede udgifter kan udgøre op til 80 mio. kr. til SVU, hvis bare 5 pct. af de 20-24-årige i målgruppen og 3-4 pct. af de faglærte i målgruppen benytter tilbuddet. Herudover kommer udgifter til amternes ordblindeundervisning.

Regeringen kan på den baggrund samlet set ikke støtte forslaget. Dels er forslaget udgiftsdrivende, dels bryder forslaget med principperne om, at SVU til almen uddannelse i størst muligt omfang skal målrettes mod voksne kortuddannede og til uddannelser, der har et omfang, som gør, at de ikke umiddelbart kan følges i fritiden.

De forhold, som forslagsstillerne adresserer, ligger mig imidlertid meget på sinde. Jeg anerkender fuldt ud forslagsstillerens intentioner med forslaget og er selv meget optaget af at få fjernet eventuelle barrierer for læse- og skrivesvages deltagelse i undervisningen.

Derfor har jeg bl.a. sammen med SiD og KAD netop udarbejdet en handlingsplan for ufraglærtes kompetenceudvikling, som bl.a. indeholder bedre vejledning og synliggørelse af mulighederne inden for og samspillet mellem de forskellige ordninger for dansk- og læseundervisning.

Herudover mener jeg, at vi med folkeskoleaftalen har lagt grunden til, at behovet fremover reduceres, bl.a. som følge af de mere fleksible muligheder for holddannelse, som indebærer, at der på et meget tidligere tidspunkt vil være mulighed for at tilgodese den enkelte elevs behov.

Endelig har vi i regeringen besluttet os for at arbejde med initiativer, der kan styrke den sociale mobilitet. I den forbindelse vil de i forslaget nævnte problemstillinger blive inddraget for derved at blive set i sammenhæng med øvrige initiativer til styrkelse på dette område.

Helga Moos (V):

Da hr. Peter Christensen ikke har mulighed for at være til stede, er jeg blevet bedt om at læse hans ordførertale op.

Lovforslaget fokuserer på det problem, at der er for mange, som ikke har tilstrækkelige læsefærdigheder. Intentionen bag forslaget er derfor yderst sympatisk og fornuftig.

Vi finder det vigtigt, at vi til stadighed søger at bedre danskernes læsefærdigheder. Venstre har derfor støttet en opprioritering af danskundervisningen i folkeskolen, så vi kan få brudt det mønster, at hele 18 pct. forlader folkeskolen uden brugbare læsefærdigheder.

Men Venstre mener, at det her lovforslag ikke er den bedste måde at bruge ressourcerne på, når vi skal have løst problemet. Det skal ses i lyset af de forventede udgifter, som vil følge af en vedtagelse af forslaget, sådan som det foreligger. Vi mener, at de penge kan bruges bedre på en anden måde i systemet, når vi skal have afhjulpet læsevanskelighederne.

Vi skal også være opmærksomme på, at ordblindhed ikke kun er et spørgsmål om problemer med at læse. Den største barriere kan faktisk ligge i at erkende problemet og have viljen til at gå i gang med at gøre noget ved problemet. Der er nogle, der aldrig får tilmeldt sig kurserne, fordi de viger tilbage for at erkende deres situation. Så vi har også et psykologisk aspekt i problemstillingen.

Det er derfor vigtigt, at FVU og læsekurserne for de læsesvage voksne foregår i tæt samarbejde med virksomhederne, sådan at medarbejderne kan være i en situation, hvor de føler, at deres læsehandicap ikke bliver synliggjort.

Forslagsstillerne vil ændre loven, således at gruppen af 20-24-årige også skal kunne modtage SVU til ordblindeundervisning. Loven er dog tænkt som en målrettet indsats mod gruppen af kortuddannede voksne, dvs. dem over 25 år, når vi taler om den nugældende lov.

Kl. 17.25

Det er sådan, at de, der er uden for den gruppe, i dag er henvist til det ordinære uddannelsessystem, men så har de altså også nogle muligheder.

Vi slår fast, at der stadig væk skal være mulighed for de personer fra 20-24 år, som i øjeblikket er under FVU og dér modtager specialundervisning.

Som sagt er det prisværdigt, at man ønsker at gøre noget for den gruppe, der er læsesvage, men vi mener, at den nuværende lovgivning i høj grad giver folk de muligheder.

Venstre er af den overbevisning, at det er vigtigt at rette indsatsen mod unge i en tidlig alder. Man skal koncentrere sig om, at eleverne i landets folkeskoler får den mest basale viden, f.eks. viden om at læse og skrive. Tænker vi langsigtet, vil det gavne mere.

Så vil vi i øvrigt sige, at der i øjeblikket er mulighed for, at man kan få ordblindeundervisning. Amterne tilbyder ordblindeundervisning til alle. Men så skal man selvfølgelig bruge sin fritid på det.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg hørte Venstres ordfører bruge forholdsvis meget tid på at fortælle, at den nye folkeskolelov indeholder ekstra undervisning i dansk. Men vil Venstres ordfører ikke give mig ret i, at de nye tiltag i forhold til den nye folkeskolelov ikke kommer denne gruppe, som vi taler om her, til gode?

Det er mennesker, der har en faglig uddannelse, der har været ude på arbejdsmarkedet i mange år, som har brug for denne her undervisning, og de har måske endda brug for at have den i arbejdstiden i stedet for i fritiden, hvilket Venstres ordfører også understregede ved at sige, at Venstre prioriterede, at undervisningen netop skulle foregå ude i virksomhederne.

Der kunne jeg da godt tænke mig at spørge Venstres ordfører: Hvad med de helt små virksomheder, hvor der måske er mester selv og én medarbejder? Hvordan har Venstre forestillet sig, at netop den her undervisning ude i virksomhederne skulle foregå i de her sammenhænge?

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Jeg kan forstå, at Venstres ordfører ikke ønsker at støtte forslaget under henvisning til, at det er vigtigere at satse på skolebørnene. Ser Venstre slet ikke nogen sammenhæng mellem skolebørnenes læsefærdigheder og deres forældres læsefærdigheder? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er, om Venstre ikke erkender, at der er frygtelig mange mennesker, der kommer i klemme på arbejdsmarkedet i forbindelse med omstruktureringer, i forbindelse med videreuddannelse, når de ikke kan læse og skrive – de bliver presset ud af arbejdsmarkedet?

(Kort bemærkning).

Helga Moos (V):

Jeg vil godt gentage, at jeg læste en ordførertale op, så det er begrænset, hvor meget jeg vil indgå i korte bemærkninger.

Men jeg vil sige, at det er sådan, at der findes mulighed for, at de, der har en kort uddannelse,

i dag kan komme ind under FVU. Så der er altså tilbud til dem.

Så er det sådan, at der også er ordblindeundervisning til voksne. Jeg kan godt se, at man skal bruge sin fritid på det, men det gør jo heller ikke noget. Det må man dog.

Tredje næstformand (Kaj Iikast):

Socialdemokratiet har ikke bedt om ordet som ordfører, men først som ordfører for forslagsstillerne. Begæres 5 minutters taletid fra Socialdemokratiet? Nej.

Værsgo til fru Louise Frevert som ordfører.

Louise Frevert (DF):

Socialdemokraternes forslag til lov om ændring af lov om statens voksenuddannelsesstøtte med udvidet adgang til forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning synes vi i Dansk Folkeparti umiddelbart lyder usædvanlig positivt.

Der er dog en del uafklarede punkter, som vi har vanskeligt ved at forholde os til, idet forslaget umiddelbart indebærer en stor økonomisk konsekvens, da merudgiften for amterne ifølge Socialdemokraterne vil være 6 mio. kr. årlig.

Kl. 17.30

Er det ideen, at Socialdemokraterne efter fremsættelsen af dette lovforslag, hvis det skulle blive vedtaget, vil lade amterne betale for dette? Vi er jo med i en finanslovaftale og er trods alt bundet af nogle økonomiske fordringer, der gør, at man ikke bare har penge fra et tagselvord, Det vil sige, at vi må holde os inden for rammerne. Til gengæld er vi meget opmærksomme på, at der kan være nogle problemer, specielt når vi taler om de svage grupper.

Vi mener, at dette lovforslag blander nogle ting sammen i stedet for at dele tingene op mere specifikt. Vi taler om voksne faglærte, og her tales der kun om beskæftigede, som har en uddannelse, og som ikke er de store læsere, men som alligevel har været ude på arbejdsmarkedet, er uddannede og ikke har haft nødig at kunne læse optimalt.

Man må gå ud fra, at hvis de har en uddannelse, er de ikke på trin 1 i ordblindeundervisning, men har været igennem læsetræning og behøver ikke ordblindeundervisning, for det har de været igennem, hvis de er ordblinde. Men de kan være læsesvage, og dér vil SVU kunne gøre sig gældende. Desuden har vi FVU, som man kan tage i fritiden, hvis det er det, man har behov for.

En anden gruppe, som Socialdemokraterne taler om, er de unge under 25 år, som også enten har dårlige læsefærdigheder eller er ordblinde, og dér kan man sige, at en uddannelse vil være anbefalelsesværdig sammen med erhvervskompetence. Disse unge mennesker har adgang til SU, når de er under 25 år, uagtet om de har en uddannelse eller ej.

Det, som jeg tror er vigtigt, er at få belyst mulighederne i grunduddannelsen, og vi vil gerne have belyst omfanget af det problem, som Socialdemokraterne skitserer, og som koster amterne 6 mio. kr.

Hvor mange ordblinde har behov for supplerende undervisning i disse to grupper: gruppen af faglærte og gruppen af unge under 25 år? Sagt på en anden måde: Hvor stort er behovet for supplerende undervisning, som disse grupper ikke har adgang til i dag?

Vi mener ikke, at den opgørelse, Socialdemokraterne opstiller i forslaget, tydeliggør problemet. Derfor vil vi gerne have forklaret i et notat fra ministeren, hvordan man helt præcist kan gå ind og lave beregninger på disse grupper, og hvad ministerens opfattelse er af de økonomiske konsekvenser.

Dog har jeg nu erfaret, at ministeren mener, at det vil koste mindst 80 mio. kr., hvis man skal effektuere Socialdemokraternes forslag. Men jeg vil meget gerne have det som et udvalgsnotat.

Det er meget afgørende, at manglende læsefærdigheder ikke må bremse for en uddannelse, og derfor vil vi på trods af alt gå ind i en åben debat under udvalgsbehandlingen, da der eventuelt kan blive nye muligheder for at komme et problem til livs, som er skitseret i lovforslaget, og som vi har forståelse for skal løses, hvis det er så omfattende, som Socialdemokraterne beskriver det.

Derfor er jeg glad for, at ministeren har tilkendegivet at ville se på problemerne.

Helle Sjelle (KF):

For Det Konservative Folkeparti er uddannelse en meget vigtig samfundsopgave. Det gælder ikke mindst tilegnelsen af tilstrækkelige kompetencer inden for de helt grundlæggende discipliner, hvor det at kunne læse måske er det alleraltervigtigste. Derfor er det også vigtigt for os, at der bliver gjort en indsats for at hjælpe de mennesker i vort samfund, der har problemer med at læse.

Mange af dem, som har læsevanskeligheder, ønsker ikke at erkende det, hverken over for sig

selv eller over for andre. Det er ikke behageligt at stå ved sådan nogle vanskeligheder i et samfund, hvor aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet og i det sociale liv i langt de fleste tilfælde forudsætter gode læsekundskaber. Derfor tror vi, at flere døjer med sådanne problemer, end man umiddelbart skulle tro.

Vil samfundet påtage sig at afhjælpe problemerne, kan det meget vel blive en ressourcekrævende opgave, men i Det Konservative Folkeparti vil vi på den anden side også gerne have, at der bliver gjort en indsats på det her område, dels fordi vi mener, at vi dermed kan hjælpe mennesker til at få en mere tilfredsstillende tilværelse og større selvsikkerhed, dels, og ikke mindst, fordi samfundet simpelt hen får sin investering mangfold igen ved at satse på en veludviklet og veluddannet befolkning. Derfor synes vi også, at der er mange gode tanker i det forslag, som Socialdemokratiet her har fremsat om at forbedre adgangen til forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning.

Når vi så alligevel ikke støtter det socialdemokratiske forslag, er det, fordi vi ikke er overbeviste om, at det er de her tiltag, der er de bedst egnede til at løse læseproblemerne, og også, fordi vi synes, de økonomiske konsekvenser ikke er tilstrækkeligt belyst.

Kl. 17.35

Vi er derfor til gengæld meget glade for, at undervisningsministeren her i dag har tilkendegivet, at hun vil se nærmere på problemerne for folk med læsevanskeligheder.

Poul Henrik Hedeboe (SF):

SF's ordfører på det her område, hr. Aage Frandsen, er ikke til stede i dag, så jeg har lovet at fremlægge SF's synspunkter.

Jeg kan sige, at SF er meget positiv over for forslaget. Det svarer helt til holdninger, vi har haft tidligere og fremlagt under den tidligere SR-regering, da SVU-loven blev vedtaget.

SF er helt enig i, at faglærte også skal kunne få SVU til ordblindeundervisning og til forberedende voksenundervisning, FVU, på lige fod med ufaglærte. SF er også helt enig i, at der skal kunne gives SVU til ordblindeundervisning fra det fyldte 20. år ligesom til FVU. Når behovet viser sig, skal der være mulighed for økonomisk støtte.

Det vil også være fornuftigt, at den ugentlige nedsættelse af arbejdstiden mindst skal være på 3 timer og ikke 6 timer.

Afsluttende kan jeg sige, at SF helt og holdent kan støtte forslaget.

Pernille Falcon (EL):

Enhedslisten støtter forslaget om udvidet adgang til forberedende voksenundervisning og til ordblindundervisning med økonomisk støtte efter lov om statens voksenuddannelsesstøtte.

Forslaget giver nye grupper mulighed for at modtage undervisning med præcisering af, at det også omfatter gruppen af ordblinde, af unge, af faglærte, fordi mindstekravet til uddannelses-tiden nedsættes til 3 timer ugentlig. Det er en nødvendig og tiltrængt forbedring, der på sigt kan få en meget stor betydning for rigtig mange mennesker.

Ændringen burde have været indarbejdet i det første lovforslag, men der blev givet løfter om justeringer, hvis det viste sig, at der var behov for det, og det er så de justeringer, der kommer nu.

Problemet er selvfølgelig, at vi i mellemtiden har skiftet regering, og det fremgår jo af indlæg-gene fra Venstre og De Konservative, der i øvrigt heller ikke støttede lovgivningen, at de ikke de-ler opfattelsen af, at der skal ske en forbedring for voksne ordblinde og læsesvage, uanset at det drejer sig om en rigtig stor gruppe mennesker. For når det kommer til stykket, bliver de posi-tive udsagn ikke fulgt op af en opbakning til for-slaget.

Det vil sige, at det jo så bliver op til Dansk Folkeparti, om loyaliteten over for regeringen vejer tungest også i den her sag, eller om man reelt vil gå ind og støtte den her gruppe menne-sker.

Det eneste, der bekymrer os i relation til for-slaget, er konstateringen af, at det ikke vil have nogen nævneværdig økonomisk konsekvens, fordi det alligevel ikke vil være muligt at sætte undervisningen i gang på grund af mangel på kvalificerede lærere; det fremgår af bemærknin-gerne til forslaget. Det er lidt det samme som at erkende, at det næppe heller vil få den store praktiske konsekvens her og nu, og det er ikke rimeligt. Det mener vi at der skal følges op på.

Det må sikres, at der bliver uddannet og ef-teruddannet tilstrækkelig mange lærere til at va-retage denne opgave. Med udviklingen på ar-bejdsmarkedet vil problemet nemlig fremover vokse for gruppen af ordblinde og læsesvage.

Når en meget stor del af de ufaglærte og næ-sten 40 pct. af de faglærte har læsevanskelighe-der i et omfang, der kan betragtes både som et

praktisk, demokratisk, uddannelsesmæssigt og arbejdsmæssigt problem, er det noget, der skal sættes ind over for. Der skal derfor være en vil-lighed til også at sætte ressourcer af til at sikre en indsats, så alle, der motiveres for det, kan tage fat på det og få muligheden.

Det er altså ikke de psykologiske barrierer, der er de største her og nu, det er de økonomi-ske og politiske barrierer, og så må der senere blive arbejdet på de psykologiske barrierer, som der blev talt så meget om.

Hvis der bliver lavet en ordentlig indsats, er det jo ikke alene de faglærte og de ufaglærte, der får glæde af det, det får deres børn også. Der var en ordfører, der var inde på, at man alene skulle gå ind og støtte børnene i folkeskolen, så de lærte at læse. Men jeg tror ikke, man skal være blind for, at der rent faktisk også er en sammenhæng mellem børnenes læsefærdigheder og deres for-ældres læsefærdigheder.

Det er typisk i forbindelse med omlægninger på arbejdspladser og omstruktureringer og ef-teruddannelseskurser, at den store gruppe af voksne ordblinde og svage læsere kommer i klemme. Der er utallige eksempler på, at folk, der har arbejdet i årtier på samme arbejdsplads, i forbindelse med omlægning af arbejdet, nye krav om kunnen, nye krav om at kunne håndte-re it, kravet om at kunne læse manualer osv. mø-der muren og ender med at ryge ud af arbejds-markedet.

Kl. 17.40

Tendensen vil typisk være størst i perioder med faldende beskæftigelse, men vi ser det også i øjeblikket.

Generelt er det i øvrigt Enhedslistens opfat-telse, at alle skal sikres retten til voksen- og ef-teruddannelse, enten gennem en optjeningsord-ning på arbejdsmarkedet eller en uddannelses-planlægning på den enkelte virksomhed, som supplement til de eksisterende uddannelsesafta-ler.

Der er mange gode erfaringer også med rota-tionsordninger, hvor ledige ansættes som vika-rer i kursusperioden på almindelige vilkår, og det mener vi at man mere systematisk også skul-le arbejde på.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det er blot for at pointere over for fru Pernille Falcon, som jeg allerede har gjort det heroppe fra talerstolen, at selvfølgelig vil Dansk Folke-

parti varetage de svages tarv. Det er en af vores mærkesager – vort hjertebarn.

Men én ting er sikker: Jeg bad heroppe fra trerestolen om et notat fra ministeren netop for at få skitseret problemet, for at se, hvor slemt det er. Det synes jeg faktisk er yderst vigtigt, for jeg vil gerne have syn for sagen. Det må være i vores alle sammens interesse.

(Kort bemærkning).

Pernille Falcon (EL):

Det er kun fint at få en yderligere belysning af sagen. Det, som jeg sætter spørgsmålstegn ved, er, om det så i sig selv vil være nok til at rykke Dansk Folkepartis opfattelse, eller om den økonomiske loyalitet over for regeringen vil veje tungest, sådan som vi har set det i andre tilfælde.

Det vil da være fint, hvis man når ud over flokskelstadiet i forhold til støtten af de svageste på det her felt. Det ville være en dejlig ting.

Bodil Kornbek (KRF):

Med dette lovforslag vil der blive givet udvidet adgang til forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning. Det er utrolig vigtigt, at vi til stadighed fastholder fokus på at skabe de allerbedste muligheder, når det gælder den forberedende voksenundervisning, fordi der også her er tale om en udsat gruppe af voksne, som har nogle problemer, som vi alle har interesse i bliver løst. Det er jo en gruppe, som meget let kan blive marginaliseret i forhold til arbejdsmarkedet, men som jo har gode kompetencer, og hvor det dermed også ville være gavnligt, at de blev fastholdt i deres arbejde.

Det er klart, at er der nogle krav fra arbejdsmarkedets side, netop omkring læse- og skrivefærdigheder – hvilket der jo er – skal vi også støtte op om denne gruppe af voksne, som har nogle specifikke problemer.

Så vi er i Kristeligt Folkeparti meget positive over for dette lovforslag, som netop måske peger på nogle problemstillinger – når jeg siger måske, er det, fordi vi jo skal være sikre på, at de ikke er dækket ind under anden lovgivning.

Vi kan være positive over for, at SVU gives til ordblindeundervisning fra det fyldte 20. år. Hvis ikke den gruppe af unge er dækket ind på anden vis i en lovgivning, er det vigtigt, at vi sørger for, at de får de muligheder.

Vi er også positive, når det drejer sig om, at faglærte kan opnå SVU til ordblindeundervis-

ning. Og også at det mindste ugentlige timetal kan nedsættes fra 6 til 3 timer.

Det vil være til gavn for samfundet som helhed, at vi netop sørger for, at man får de kompetencer, der er brug for, at man også vil sætte ind i folkeskolen osv., det er fint, men det gavner jo ikke nu. Det er nu, der er et behov, og det er nu, vi skal sørge for, at de behov, der er, også bliver tilgodeset ved, at man kan få den hjælp og den støtte, der er brug for.

Så vi er meget positive over for dette forslag.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Anne-Marie Meldgaard.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Vi har lige hørt ministeren og ordførerne fra Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti afvise Socialdemokraternes forslag om, at faglærte, som har læseproblemer, kan få støtte til undervisning. Det beklager vi meget, men man kan jo sige: De pågældende kan læse, jeg kan læse, mange ude i samfundet – tandlæger, økonomer, gymnasielærere, og hvad ved jeg – kan læse. Når der ikke desto mindre er 1 million voksne mennesker i Danmark, der læser for dårligt, må koncentrationen være høj i andre befolkningsgrupper.

Kl. 17.45

Noget af baggrunden for det her forslag bygger vi på OECD's store læseundersøgelse, der viste, at langt over halvdelen af alle ufaglærte læser så dårligt, at de har problemer med at begå sig på en moderne arbejdsplads.

For de ufaglærte er der allerede mulighed for at få læseundervisning eller direkte ordblindeundervisning og dertil få statens voksenuddannelsesstøtte. Det er fint nok. Og for denne allermost udsatte gruppe drejer lovforslaget sig kun om at få gjort loven en lille smule mere smidig, end den er i dag, så den også kan bruges på en anden måde.

Det er netop der, vi vil hen, når vi ønsker gennemført, at man sænker kravet fra 6 ugentlige undervisningstimer til 3. For små virksomheder er 6 timer for lang tid at undvære en medarbejder, og vi ønsker, at alle får mulighed for at sende deres læsesvage medarbejdere på kursus.

Den samme undersøgelse viste også, og det er måske en lille smule mere overraskende, at halvdelen af de faglærte faktisk døjer med at læse. For dem er det største problem, at de ikke kan deltage i den videreuddannelse og opkvali-

ficerings, der er så vigtig for at være med i et dynamisk samfund.

Det drejer sig om 0,5 millioner faglærte, som kunne have gavn af at få samme undervisning som de ufaglærte læsesvage. Derfor foreslår vi, at både specialundervisningen og undervisningen for ordblinde og forberedende voksenundervisning, som foregår i arbejdstiden, skal udløse statens voksenuddannelsesstøtte både til ufaglærte og nu også til faglærte. Dermed retter vi op på den fejltagelse, der skete for et par år siden, da ordblindeundervisningen blev fjernet på listen af uddannelser, der kan gives orlov med uddannelsesgodtgørelse til.

Vi foreslår samtidig, at den nedre grænse på 25 år for støtte til ordblindeundervisning fjernes, for jo før der sættes ind, des bedre fremtidsudsigter har den enkelte ordblinde.

Ikke blot de ordblinde selv, men også samfundsøkonomien vil have gavn af vores forslag, og SiD mener, at hvis man hæver læseevnen med 10 pct., hæver man også indkomsten med 3 pct. og dermed skattegrundlaget så meget, at ordningen løber rundt efter 2 år.

Derfor havde jeg selvfølgelig håbet meget på opbakning til forslaget, hvad enten motivet ville være at give den enkelte ufaglærte eller faglærte flere muligheder eller ville være at styrke samfundsøkonomien ved at gøre arbejdsstyrken dygtigere og mere fleksibel. De forskellige ordførere har givet forslaget mange positive og pæne ord med på vejen, men prioriterer meget forskelligt i forhold til Socialdemokraterne.

Ja til, at man vil prioritere folkeskolen meget og bruge ressourcer dér, men vi kender jo den sociale arv, og derfor synes jeg, det er vigtigt også at fokusere på den her gruppe. Derfor er jeg glad for det initiativ, ministeren tilkendegav i sin tale her, nemlig at hun i samarbejde med fagbevægelsen vil kigge på det her problem. Jeg forventer så, at der måske er større velvilje fra ministerens side, når man i fællesskab har kigget på problemet.

Det er også lidt i forlængelse af Dansk Folkepartis ordførers ønske om at få et notat på området, hvilket jeg selvfølgelig er tilfreds med og også støtter, da vi jo altid har det bedst med her i Folketinget, at vi underbygger det, vi siger ja til.

Kl. 17.50

Men jeg kan alligevel ikke lade være med at sige, at en udgift på 6 mio. kr., som vi har beregnet det her til, jo ikke fylder meget, hvis man fra Dansk Folkepartis side føler sig meget hårdt bundet op af en finanslovaftale. Jeg håber vitter-

lig, at de 80 mio. kr., som jeg hørte Dansk Folkepartis ordfører nævne herfra, er et skud i tågen. Jeg er faktisk tilbøjelig til at tro på, at det her bliver en ganske lille omkostning.

Jeg er også rigtig glad for, at både SF, Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti tilkendegav det, som vi Socialdemokrater tager udgangspunkt i her, nemlig at det er den enkelte læsesvage, der skal have et løft, så man på den måde kan være med til at opkvalificere sig selv og på den måde også bide sig fast på arbejdsmarkedet også i årene fremover.

Jeg er glad for tilkendegivelserne, selv om pæne ord fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti ikke kan gøre det, og jeg er sikker på, at vi fremadrettet nok skal få gjort noget ved det her, men jeg havde selvfølgelig håbet, at der var opbakning til Socialdemokratiets forslag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 122: Forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje og lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. (Modernisering af formkrav, der unødigt hindrer digital kommunikation).

Af trafikministeren (Flemming Hansen).
(Fremsat 15/1 2003).

Lovforslaget sattes til behandling

Forhandling

Gudrun Laub (V):

Her taler jeg også på vegne af Det Konservative Folkeparti og kan sige, at Venstre og Det Konservative Folkeparti støtter forslaget.